

Hoofdstuk 9

De burger, de asociaal en de dromer

Gevangenschap

- Plato: “De mens leeft in gevangenschap”
- We zijn tot elkaar veroordeeld
- Burgerschap: het gaat om de resultaten van je handelen

Prisoner's dilemma

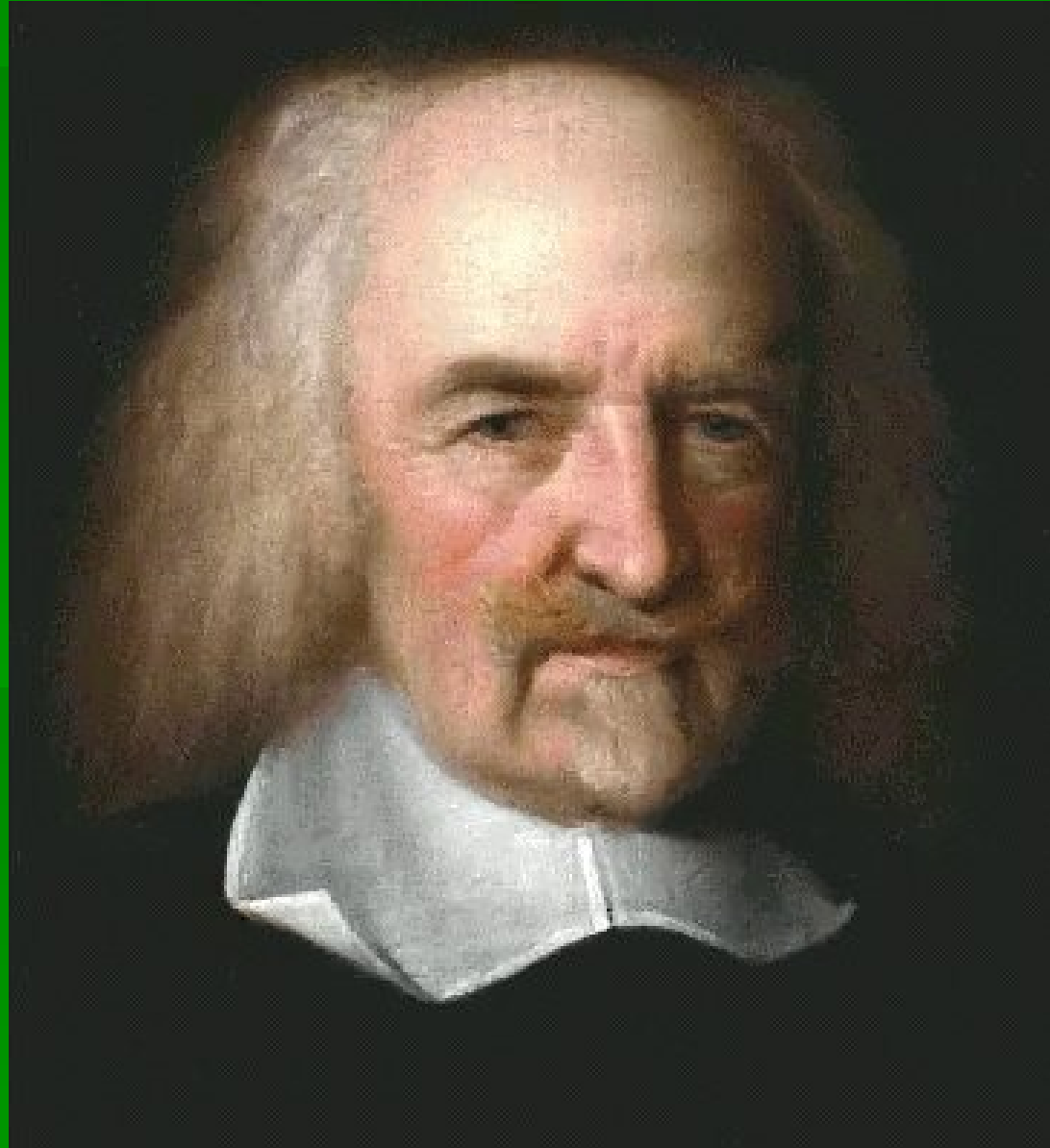
Albert Tucker: gevangene A en B

A	B	Zwijgen	Bekennen
Zwijgen	A: 2 jaar	A: 10 jaar	
	B: 2 jaar	B: 0 jaar	
Bekennen	A: 0 jaar	A: 5 jaar	
	B: 10 jaar	B: 5 jaar	

Wat is de beste strategie?

- Nash-equilibrium: geen van beiden heeft er baat bij zijn strategie te wijzigen
 - Basis: wantrouwen
 - A en B 5 jaar
- Pareto-optimum: verbetering mogelijk zo lang iemand zich kan verbeteren zonder dat de positie van anderen verslechtert
 - Basis: vertrouwen
 - A en B 2 jaar
- Geldt beide voor eenmalige uitvoering

Thomas Hobbes (1588-1679)

“Natuurtoestand” (Hobbes, 1651)

- Hypothetisch
- Anarchie
- Wederzijds wantrouwen
- “Oorlog van allen tegen allen”
- Vergelijkbaar met gevangenen zonder onderling contact
- Contrast met Rousseaus natuurtoestand (“edele wilden”)

Sociaal contract

- Van individu tot burger
- Rechten ruilen voor veiligheid
- Geweld wordt staatsmonopolie
- Van Nash-equilibrium naar Pareto-optimum

Asociaal gedrag

- Pas mogelijk sinds invoering sociaal contract
- Tot op zekere hoogte onvermijdelijk
- Omslagpunt: terugkeer naar ieder voor zich en God voor ons allen

Tragedy of the commons

- Garrett Hardin, 1968
- Common = gemeenschappelijke weideplaats
- Herders: weiden op de common kost niets
- Het is in ieders individueel belang om zoveel mogelijk vee op de common te laten weiden (= Nash-equilibrium)
- Resultaat: teloorgang van een gemeenschappelijke faciliteit

Utopieën

- Bevrediging van natuurlijke behoeften
- Gemeenschappelijk doel
- Geen onderlinge strijd
- Maar wat zijn **natuurlijke** behoeften?

Vragen

- Hoe realistisch is Hobbes' natuurtoestand?
- Is asociaal gedrag natuurlijk?
- Heeft het zin een utopie na te streven?
- Is er in een utopie vooruitgang mogelijk?